

STAMBOEK

van Ronde en Platbodem jachten

Hier is dan de in het vorige nummer aangekondigde lijst van ingeschreven ronde- en platbodemjachten. Hun aantal is inmiddels gestegen tot boven de 140.

Wij zouden graag een ieder, die in dit soort schepen belang stelt, willen vragen eens rustig in deze lijst te neuzen, en dan eventuele op- of aanmerkingen aan het Secretariaat der Stichting (Prinsenvweg 79 te Wassenaar) toe te zenden. De lijst is immers een eerste begin, is dus nog onvolledig en bevat onjuistheden. Hoe meer aanvullingen de lezers ons zenden, des te meer zal de Stichting dit waarderen!

De verscheidenheid der in het Stamboek opgenomen schepen is groot: verscheidenheid naar vorm en afmetingen, naar leeftijd, naar bouwwijze en tuigage. Het oudste jacht is waarschijnlijk wel het Friese jacht *Meeuw*, beschreven in de Waterkampioen no. 921 van 1953. Dit jacht immers zou in 1832, wellicht in IJlst, gebouwd zijn! Dan volgt de 112-jarige *Hilda*, ex-*Tjet-Rixt*, terwijl daarentegen het jongste schip, voor zover bekend, de botter *Vijverberg* is, pas gebouwd bij Kok in Huizen.

Op zichzelf is het toch wel zeer verheugend, dat in de laatste jaren niet alleen oude schepen grondig werden gerestaureerd (we noemen de *Friso* - ex-*Semper Idem*, de *Vrouw Johanna*, 't *Stomme Geval*, de *Eudia*, de *Neptunus*), maar ook nieuwe schepen werden bijgebouwd (de *Bolster*, *Vahalia*, *Luipaard*, *Pimpernel*, *Bestevaer*, *Vijverberg* en *Njord*), zowel in hout als in staal.

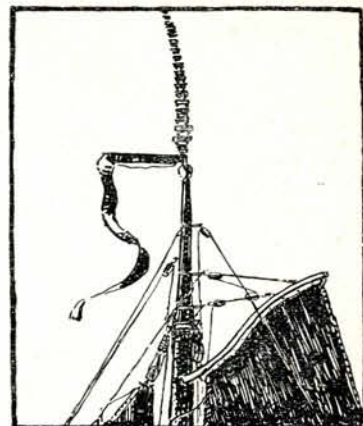
En met dit woord „staal” ben ik ineens midden in de reeds gestelde vraag, of een stalen schip nu ook een „oud-vaderlands jacht” is en voor inschrijving in het Stamboek in aanmerking komt.

Vooropgesteld dat hieromtrent nog geen enkele regel bestaat, zou ik direct willen verklaren, dat het m.i. in dit verband geen enkele rol speelt of een schip van hout is of van staal. De scheepsbouwers zijn er immers in geslaagd de typische vormen en kenmerken van de oorspronkelijk houten ronde- en platbodemjachten in staalbouw zo volmaakt te handhaven, dat er eigenlijk van geen verschil kan worden gesproken. Men kan uiteraard een houten schip mooier vinden dan een stalen, of een stalen schip praktischer dan een houten, maar een rond- of platbodemjacht van staal hoort net zo goed in het Stamboek thuis als een houten, omdat het type in het algemeen zuiver is gehandhaafd.

De nadruk valt dus op de zuiverheid

Naam jacht	Naam eigenaar	Type	Lengte	Bouwer en bouwjaar
Albatros	P. Bokma - Leeuwarden	boeier - hout	8.—	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1881
Aleida Anna	Jhr. Q. van Swin- deren - Loosdrecht	tjotter - hout	4.80	A. Holtrop van der Zee, Joure, 1916
Aleyone	Ir W. F. Gunning - 's-Gravenhage	grundel - staal	10.—	J. Valentyn & Zn., Langeraar, 1950
Alice	P. C. C. Vloten - Wassenaar.	boeier - hout	8.30	?
Alida	J. de Wit - Oudkarspel	tjalkjacht - staal	15.15	? Drachten, 1907
Alida	G. Martens - Groningen	tjalkjacht - staal	15.—	?
Alk	Ir. A. Mijs - Loenen	schouw - hout	7.50	?
Almeri	J. H. Bangert, Bloemendaal	boeier - hout	18.—	A. Holtrop van der Zee, Joure, 1912
Annie	J. G. Manger - Amsterdam	tjotter - hout	4.20	Gebr. de Jong, Heeg, 1937
Anaa	R. Roodenburg - Wassenaar	tjotter - hout	4.70	A. J. van Wagenin- gen, Veenwouden, 1928
Anna	Ir. L. P. Fael - Wassenaar	tjotter - hout	4.70	?
Anna Catharina	J. G. E. Gieskes - Hilversum	Fries jacht - hout	6.05	F. Lantinga, IJlst, 1940
Anne	W. Terpstra - Broek in Waterland	boeier - hout	8.80	?
Antje	R. Baas - Haarlem	tjalkjacht - staal	10.—	O. Haitjes, Buitenst- verlaat, 1910
Argo	C. Tuininga - Helmond	Fries jacht - hout	6.90	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1895
Argo	B. Stastra - Langweer	tjotter - hout	4.80	Gebr. Hiemstra, Sneek, 1908
Aurelia	H. G. van Slooten - Leeuwarden	tjotter - hout	4.10	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1883
Bato	Zuiderzee Museum - Enkhuizen	boeier - hout	14.—	?
Berendina	Dr. J. F. G. Meyer, Amsterdam	Wieringer schouw hout	9.—	F. Lantinga, IJlst, 1920
Bestevaer	A. Schermer - Arnhem	Fries jacht - hout	5.20	F. Lantinga, IJlst, 1953
Bestevaer	T. H. van Marle - Amsterdam	Fries jacht - hout	6.—	?
Bever	J. Haaitsma - Emmeloord	Fries jacht - hout	6.20	?
Bonte Vogel	Mr. H. de Groot - Parijs	tjotter - hout	5.—	?
Bries	H. J. de Vries - Amsterdam	zeeschouw - hout	8.—	?
Bruintje Beer	D. de Kat - 's-Gravenhage	Staverse jol - hout	8.—	Huisman, Wanne- perveen
Brüser	L. A. Hjoelen - Wageningen	tjotter - hout	4.70	?
Brüser	W. de Jong, Leeuwarden	tjotter - hout	?	?
Buizerd Bolster	M. Biesot - Leiden Mr. T. Boltjes - 's-Gravenhage	boeier - hout Staverse jol - hout	6.50 6.—	? Wildschut, Gaast- meer
Christina	J. H. Meyer - Heemstede	zeeschouw - hout	9.60	Van Goor, Monniken- dam, 1937
Constanter	H. B. Halbertsma - Grouw	boeier - hout	8.—	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1877
Dankbaarheid	W. J. Zwaag - Haarlem	blazer - hout	13.—	? Hindelopen, 1900
Dolphijn	H. Voordevind - Amsterdam	Fries jacht - hout	6.90	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1868
Dolphijn	R. Swart - Leeuwarden	boeier - hout	7.50	?
Elisabeth	Mr. T. Huitema - Wassenaar	tjotter - hout	4.70	A. J. van Wagenin- gen, Veenwouden, 1926
Eudia	Mr. T. Huitema - Wassenaar	Lemsteraak - hout	7.60	Gebr. Lastdrager, Enkhuizen, 1901
Farrensnoff	S. Hepkema - Leeuwarden	tjotter - hout	4.80	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1900
Frans Naerebout	A. J. de Haas - Amsterdam	boeier - staal	8.80	H. Bernhard, Am- sterdam, 1919
Frisia	R. Buisman - Zwartsluis	Fries jacht - hout	6.20	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1876
Friso	Provincie Friesland	boeier - hout	10.30	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1894
Friso	A. L. M. van der Lande - Geldrop	boeier - hout	8.70	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1890
Friso	P. Boonstra - Leeuwarden	Staverse jol - hout	6.80	?
Frysiân, thans Isabella	R. Andringa, 's-Gravenhage	tjalk - staal	14.—	F. Lantinga IJlst, 1895
Gans	J. E. Benes - Leeuwarden	Zeenwse botter - hout	12.—	?
Gave der Natuur	E. A. van Dishoeck Amsterdam	botter - hout	13.—	?
Goetzee	Ir. J. Loeff - Loosdrecht	Vollenhovense bol - hout	8.75	Huisman, Wanne- perveen, 1940
Gulden Seepaert	J. de Groot - De Bilt	pluut - hout	9.50	?
Guurtje	Mr. G. F. de Bijl Nachenius-Amsterdam	Staverse jol - hout	7.—	Wildschut, Gaast- meer, 1933
Halley	Jonker - Amsterdam	boeieraak - staal	14.50	A. de Geus v. d. Heuvel, A'dam, 1919
Hecha	C. H. Smulders - Scheveningen	grundel - staal	9.—	?
Hendrikje	A. Reyers - Sassenheim	tjotter - staal	5.—	?
Henriette	J. Bosman - Amsterdam	Fries jacht - hout	6.—	Visser, Paterswolde

Naam jacht	Naam eigenaar	Type	Lengte	Bouwer en bouwjaar
Hilda	Zuiderzee Museum - Enkhuizen	boeier - hout	10.50	E. Tj. Holtrop, IJlst, 1843
Holland	A. H. Karssiens - Utrecht	gründel - staal	7.50	de Vries, Aalsmeer, 1925
Holland	A. Tasma - Amsterdam	boeier - hout	6.—	?
Holle Belle Gijs	I. Bär - Amsterdam	Fries jacht - hout	5.50	?
Hommel	J. P. de Neve - Rijpwetering	tjotter - hout	4.80	?
De Hoop	K. Dekker - Alphen a/d Rijn	Fries beurtschip - staal	11.95	J. O. van der Werf, Buitensterlaat, 1909
Horizon	J. J. C. Kraamer - Amsterdam	tjalk - staal	22.—	?
Hou Moed	E. J. Kuipers - Laren	Fries jacht - hout	6.90	Visser, Paterswolde, 1908
Hou Moed	Zuiderzee Museum - Enkhuizen	tjotter - hout	3.50	?
Houtrib	Ir. J. D. Waller - Driebergen	botter - hout	13.50	Kok, Huizen, 1914
Jan Klaassen	J. Scheffer - Blaricum	botter - staal	9.70	Roos & van der Meijden, Leeuwarden, 1907
Jan Willem Friso	J. H. Fransen - Meppel	boeier - hout	7.60	Visser, Paterswolde, 1910
Jarro	T. H. Berghuis - Amsterdam	Vollenhovense bol - hout	8.50	Huisman, Wanneperveen, 1900
Johanna	M. Th. Moolhuijzen - Amsterdam	botter - hout	11.—	?
Johanna	Dr. J. W. Bos - Overveen	boeier - hout	9.—	F. Lantinga, IJlst
Jonge Joseph	J. Goedkoop - Amsterdam	hengst - hout	10.50	J. F. de Klerck, Hontenisse, 1903
Jonge Kees	C. van der Winden - Haarlem	Lemsteraak - staal	9.—	Kon. Mij. de Schelde, Vlissingen, 1930
Kabeljauw	D. Visser - Langweer	tjotter - hout	4.70	A. J. van Wageningen, Veenwouden, 1927
Kloekie	B. P. Visser - Noorden	tjotter - hout	4.70	?
Kijk uit	Zuiderzee Museum - Enkhuizen	tjotter - hout	4.20	E. Holtrop van der Zee, IJlst, 1855
Lieuwke	J. W. Janzen - 's-Gravenhage	tjotter - hout	4.20	?
Luis	D. Rinsema - Meppel	Fries jacht - hout	5.40	F. Lantinga, IJlst, 1908
Lytse Bever	Y. H. Kalt - Soest	boeier - hout	6.—	G. S. van der Werff, Britswerd, 1909
Lucia	W. H. Dudok van Heel - Utrecht	Vollenhovense bol - hout	8.40	Huisman, Wanneperveen, 1927
Luipaard	Ds. A. Faber - Boksum	Lemster schouw - staal	8.40	I. D. Hoogeveen, Veenwoudsterwal, 1954
Maartje	C. J. W. van Wanningen - Rotterdam	boeier - hout	8.—	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1892
Maartje	A. Beijerbergen - Amsterdam	Lemsteraak - staal	12.—	?
Margeca	M. Gelssen - Amsterdam	Lemsteraak - staal	13.—	?
Meeuw	W. Nieuwpoort - Sliedrecht	Fries jacht - hout	6.50	?
Menno Jan	N. L. Ch. Arnoldus - Laren	boeier - hout	6.90	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1894
Mercurius	R. Buisman - Leeuwarden	Fries jacht - hout	6.90	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1868
Miami	R. Visser - Huizen	boeier - hout	9.05	H. Bernhard, Amsterdam, 1898
Mientje	R. Andries - Antwerpen	boeier - hout	8.—	E. Wester, Grouw, 1912
Neptunus	E. D. de Jong, Bilthoven en J. H. de Jong - de Bilt	Fries jacht - hout	6.90	A. Holtrop van der Zee, Joure, 1918
Nero	Mr. N. E. Rost Onnes - Amsterdam	Fries jacht - hout	5.—	J. J. Crolis, IJlst, 1887
Nine	Ir. E. Jordens - Bilthoven	boeier - hout	7.—	?
Njord	Ir. A. J. der Weduwen - Delft	boeier - hout	9.75	E. Wester, Grouw, 1910
Njord	T. Kingma Boltjes - Menaldum	Fries jacht - hout	5.40	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1867
Nut en Nocht	W. T. van der Leij - Langweer	Fries jacht - hout	6.20	F. Lantinga, IJlst, 1908
Oom Kiek	L. J. A. van der Post - 's-Gravenhage	Fries jacht - hout	5.90	F. Lantinga, IJlst, 1920
Oeral Thús	E. Bosma - Leeuwarden	tjotter - hout	4.70	?
Orion	J. D. Wilton - Rotterdam	Lemsteraak - staal	8.65	Gebr. de Boer, Lemmer, 1907
Oude Liefde	Andr. van der Laan - Amsterdam	Fries jacht - hout	5.60	F. Lantinga, IJlst, 1917
Ouderhoek	L. J. E. van Steenwijk - Amsterdam	Zeeuwse poot - hout	10.40	J. Thiebout, Amsterdam, 1914
Oude IJssel	U. Tieleman - Doetinchem	tjalk - staal	16.—	?
Peep	J. A. van Viersen - Haarlem	boeier - hout	6.—	?
Piet Cronjé	A. van der Vliet - Weesp	Slaverse jol - hout	6.—	Strikwerda, Stavoren, 1898
Pimpernel	J. W. Hissink - Hengelo	pluut - staal	9.—	Kok, Huizen, 1950
Roeland	F. G. Spits - Diemen	Fries jacht - hout	5.20	?
Sloeberke	R. van den Wyagaert - Antwerpen	boeier - hout	8.50	?

van het type, daar dient m.i. dan ook de aandacht van het Stamboek op te zijn gericht. Nogmaals, regels op dit gebied bestaan niet, maar ik zou toch de stelling willen verdedigen, dat een „echt” rond- of platbodemjacht in ieder geval met zwaarden moet zijn uitgerust (uitgezonderd uiteraard de Stavense jol) en een zeil met gaffel en losse broek moet hebben (ook hier alweer uitgezonderd de gründel, die een torentuig heeft en de Arnemuiders hoogaars, die een spriettuig heeft of althans had).

Overigens is het geen eenvoudige zaak precies aan te geven wat de kenmerken van een bepaald type nu wel zijn. Jaren geleden, om precies te zijn in 1915, heeft een Commissie van deskundigen, gevormd door de heren H. F. van der Zee, P. G. Halbertsma en R. Buisman, de kenmerken van een boeier als volgt omschreven:

- het schip moet rond zijn zonder enige stilstand;
- de verhouding van grootste breedte tot grootste lengte zij groter dan 1 : 4;
- de bovenkant van de voorbolder, welke niet achterlijker geplaatst mag zijn dan de helft van de afstand tussen voorstevens en mastkoker, mag zich niet hoger boven de waterlijn bevinden dan de bovenkant van de achterstevens;
- de grootste breedte moet bij het zeilwerk zijn;
- de achterstevens moet een zekere helling hebben en mag een hoek van 7° niet overschrijden;
- de afstand van de voorstevens tot de voorzijde van de mast mag variëren van 30% tot 35% van de totale lengte van het vaartuig;
- de zwaarden moeten een breedte hebben van 1/3 der lengte;
- de hoogte van de kiel, ook wel scheg genaamd, gemeten op het grootspant onder het vlak, mag niet meer dan 4% van de lengte op de waterlijn bedragen;
- de hoek tussen de gangen bij hun aanhechtingspunt aan de stevens en de middellijn van het schip moet tenminste 90° bedragen.
- de gaffel moet gebogen zijn en de broek van het grootzeil los. Het schip moet een ijzeren botteloef hebben.

Zou men in deze richting verder willen gaan, dan vrees ik, dat dikwijls zeer arbitraire beslissingen zouden moeten worden genomen, daar de verschillen tussen de types vaak zeer klein zijn en meer steunen op plaatselijke gewoonten dan op weloverwogen afwijkingen.

Bovendien, waarom alles zo nauwkeurig geëvalueerd? De oude scheepsbouwers immers, wier modellen wij in ere willen houden, gaven aan hun schepen „de aller-individueelste expressie van hun aller-individueelst kunnen” (vergeef me deze verdraaiing van een bijkans klassiek gezegde). Zouden wij dit alles thans in een keurslijf van klasse-voorschriften willen dwingen?

Ten slotte dit. In alle bestaande boeken over de Nederlandse watersport vinden we de verzuiching dat het zo jammer is dat de oud-vaderlandse scheepstypen zo snel aan het uitsterven zijn en van het water verdwijnen. Vormt nevenstaande lijst niet een bewijs, dat men gelukkig te somber is geweest, en dat er thans opbloei in plaats van achteruitgang te constateren valt? H.T.

Velen zullen zich ongetwijfeld verheugd hebben in het aardige vignet, dat het Stamboek heeft aangenomen, dat ook het hier afgedrukte register siert. Het werd uit liefde voor de goede zaak getekend door de Haagse kunstschilder W. J. Dijk, onze lezers welbekend. Redactie.

Startterrein aan het Sneekermeer wordt opgehoogd

De vieze modderpoel op het startterrein tijdens de Sneek-Week 1954 ligt ieder die deze zeilweek meemaakte, nog vers in het geheugen. Ieder jaar weer trouwens sloeg de besturen van de Kon. Zeilver. „Sneek” en de Sneeker Zeilclub de schrik om het hart als aan de Sneek-Week een langdurige regenperiode voorafging. Het Kolmeersland behoort nl. tot het zgn. „bütlan” dat 's winters onder water loopt en door zijn lage ligging bij veel regen spoedig drassig wordt. Wel werd meermaals het denkbeeld geopperd het startterrein op te hogen, maar door de hoge kosten was dat voor de eigenaresse, de K.Z.V. Sneek, een onmogelijke opgave.

Thans echter is er een oplossing voor dit vraagstuk gevonden. De vaargeul over het Sneekermeer moet worden verbreed, maar daarvoor moet de uiterste punt van het Kolmeersland, begrensd door het Roekoegat en het meer, worden weggebaggerd. Ook dit land behoort aan de Zeilvereniging, die nu met de provincie een overeenkomst heeft aangegaan. Zij staat het benodigde terrein gratis af aan de provincie, die op haar beurt het startterrein 50-60 cm gaat opheffen. De aarden wallen zijn reeds aangelegd en zeer binnenkort wordt met het opspuiten begonnen. In het komende voorjaar wordt dan eerst het gedeelte rondom de starttoren afgewerkt, zodat de eerste wedstrijden dan ongehinderd door kunnen gaan. Het resterende deel van het startterrein komt nog vóór de Sneek-Week klaar. De modderballets zullen dan voor goed tot het verleden behoren. Een belangrijke verbetering, zowel voor de zeilers als voor de bezoekers van de wedstrijden.

De firma die het opspuitingswerk zal verrichten, moet ook de terreinen voor en in de omgeving van het Paviljoen aan het Sneekermeer opheffen. Ook dat is zeer noodzakelijk, daar dit laaggelegen gebied eveneens veel hinder ondervindt van een langdurige regenval. Het ligt in de bedoeling van het gemeentebestuur van Sneek, dat hier reeds enige percelen weiland heeft aangekocht, deze terreinen te bestemmen voor recreatie-doeleinden, waaraan grote behoefte bestaat. Door de voorgenomen verbeteringen zal het reeds drukke bezoek van vreemdelingen aan het merengebied rondom Sneek stellig nog meer toenemen.

B. BRINKSMA.

Vollenhovense Bol „De Vrouw Lucia” gaat door de lijn van aankomst in de Flevo Race 1955.

(Foto M. van Mesdag)

Naam jacht	Naam eigenaar	Type	Lengte	Bouwer en bouwjaar
Sophia	L. de Groot - Amsterdam	tjalk - staal	19.10	?
Soteira	H. Ament - Sneek	Staverse jol - hout	7.15	Durgerdam, 1896
Sperwer	Zuiderzee Museum - Enkhuizen	boeier - hout	8.70	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1886 1898
Starum	Ds. C. D. Moulijn - Leeuwarden	Staverse jol - hout	6.—	?
Stavo	A. van Hulsen -	boeier	?	? Leeuwarden
Swalker	Gebr. de Boer - Lemmer	tjalk - staal	9.—	?
Sylnocht	H. Westerhuis - Amsterdam	Fries jacht - hout	6.—	F. Lantinga, IJlst, 1938
Sylnocht	W. B. ten Harnsen v. d. Beek	boeier - hout	6.80	F. Lantinga, IJlst, 1917
Saturnus	D. Baars - Groningen	tjalk - staal	12.—	Barkmeijer, Enumatil, 1909
Thomas	P. J. Vrijenhoek - Utrecht	boeier - hout	6.—	F. Lantinga, IJlst, 1937
Tjitske Marie	W. Rodenhuis, Eindhoven	schouw - hout	7.20	Langenberg, Heerenveen
Tromp	D. E. Gorter - Hoogezand	beurtschip - staal	7.—	?
Tromp	R. Dragt - Aalsmeer	tjotter - hout	4.80	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1892
Truan	A. van Kampen - Leeuwarden	tjotter - hout	4.70	?
Tsjibbe Gearts	Jhr. Ds. C. van Eijnsinga - Aalsum	Fries jacht - hout	5.60	F. Lantinga, IJlst
Twa Sisters	J. Haagsma - Workum	tjotter - hout	4.80	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1892
Vahalia	F. M. P. Gouverne - Loosdrecht	zalmschouw - staal	9.—	Moerman, Schiedam, 1947
Viking	H. Scheffer - Oegstgeest	platgatbotter - hout	9.10	Gebr. Langenberg, Leeuwarden, 1929
Vivo	W. N. Koot - Haarlem	boeier	7.—	?
Vrouwezand	C. A. Stants - Amsterdam	Staverse jol - hout	6.—	Strikwerda, Stavoren
Vrijheid	C. H. J. Bijl - Amstelveen	botter - hout	10.55	J. Kok, Huizen, 1938
Vrijheid	H. J. van Beenen - Amsterdam	grundel - staal	9.40	?
Vrijheid	Ir. J. van der Linden, Amsterdam	schokker - staal	?	?
Vuilbaard	W. Pierrot - Vinkeveen	hoogaars - hout	12.25	Meerman, Arnemuiden, 1920
Vliegende Hollander	C. J. v. der Hoeven - Zoeterwoude	boeier - hout	6.—	F. Lantinga, IJlst
Vijverberg	Jhr. J. A. G. Sandberg, Wassenaar	botter - hout	?	Kok, Huizen, 1955
Waldfügel	E. G. v. d. Veen - Drachten	tjotter - hout	4.80	J. O. van der Werf, Buitenstverlaat
Wilhelmina	Zuiderzee Museum	tjotter - hout	4.80	E. Holtrop van der Zee, Joure, 1883
Ybeltje	H. W. van Schaik - Driehuis	Fries jacht - hout	5.—	Zwolsman, Workum
Ziet op U zelve	B. van Kampen - Amsterdam	tjalk - staal	15.65	Bijlsma, Wartena, 1914
Zomerland	J. Doekens - Terschelling	botter - hout	16.—	Gebr. Damme, Antwerpen
Zeepaard	J. van Lare - Voorburg	Lemsteraak - hout	12.60	Zwolsman 1908
?	A. H. Becker - Arnhem	boeier - hout	6.—	?
Njord	Mr. J. D. Boltjes - Aerdenhout	Vollenhovense bol - hout	9.20	Huisman, Wanneperveen 1954
?	Fries Scheepvaart Museum - Sneek	tjotter - hout	4.—	A. Holtrop van der Zee, Joure, 1920
?	J. Lunenberg - Aalsmeer	tjotter - hout	4.50	?
?	J. O. van der Werf - Buitenstverlaat	Fries jacht - hout	5.—	J. O. van der Werf, Buitenstverlaat
?	Zuiderzee Museum - Enkhuizen	Fries beurtschip - staal	8.50	Wildschut, Gaastmeer, 1904

